Oxenstierna af Södermöre nr 4



Grevliga ätten Oxenstierna af Södermöre nr 4 †

Grevlig 1645, † 1706

Gustaf Gabrielsson född 1551, † 1597-01-18. **Gift 1580** med **Barbro Axelsdotter** Bielke född 1556, † 1624-01-22. **Se** Oxenstierna af Eka och Lindö nr 1.

Son:

TAB 1



Axel Gustafsson Oxenstierna, greve Oxenstierna af Södermöre (son av Gustaf Oxenstierna, se friherrliga ätten Oxenstierna af Eka och Lindö, tab 18), greve till Södermöre, Kalmar län, friherre till Kimito samt Nynäs i Nousis herre till Fiholm i Jäders socken, Södermanlands län samt Tidö i Ryttems socken, Västmanlands län. Född 1583-06-16 Fånö. Student i Rostock 1599, i Wittenberg 1600 och i Jena 1601–1603. Kammarjunkare hos konung Carl IX 1605. Legat till hertigarna av Mecklenburg s. å. Riksråd 1609. Legat till Danmark 1610-04-04. Lagman i hela Norrland 1611-01-19. De k. barnens förmyndare samt huvudman för regeringen efter Carl IX:s död s. å. Rikskansler 1612-01-06. Lagman jämväl över Jämtland s. å. 22/8. Legat till fredstraktaten i Knäröd 1613-01-00. Häradshövding i Snävringe härad i Västmanland s. å. 17/4. Åter legat till Danmark 1614-06-27. Riddare 1617-10-12

konung Gustaf II Adolfs kröning. Såsom rikskansler den första president i kanslikollegium 1626. Generalguvernör, hövidsman för krigsfolket samt fullmyndig legat i Preussen och alla där erövrade länder s. å. Legat och överdirektör över svenska armén vid Rhen samt där förefallande civilsaker 1631. Fick 1632 efter konungens död vård om svenska angelägenheterna i Tyskland. Evangeliska förbundets i Tyskland direktor 1633-01-12. En av drottning Christinas förmyndare. Legat till fredsunderhandlingarna i Brömsebro 1645. Lagman jämväl i Härjedalen s. å. 110/10. Greve 1645-11-19 med Södra Möre härad i Småland till grevskap s. å. 20/11 (introd. 1647 under nr 4). Död 1654-08-28 i Stockholm samt jordfäst 1655-03-18 med stor ståt och i konung Carl X Gustafs närvaro i Storkyrkan, varifrån hans lik sedermera fördes till det av honom byggda gravkor vid Jäders kyrka, varest hans sondotters son, greve Axel Gabr. Oxenstierna af Croneborg lät över honom uppsätta ett präktigt marmorepitafium med latinsk inskrift. 'Han är den store statsmannen Axel Oxenstierna, den store konungen Gustaf II Adolfs vän och rådgivare samt den förnämste styresmannen av Sveriges angelägenheter, synnerligast i Tyskland, efter konungens död och till drottning Christinas äntrade till regeringen. Vann under sin studietid i Tyskland fullkomlig färdighet uti att tala och skriva latin och tyska samt studerade med förkärlek teologi, för vilken vetenskap han sedermera hela sin levnad bibehöll ett särdeles tycke. Hemkom 1603 till Sverige på konung Carl IX:s allmänna kallelse för utrikes vistande svenska adelsmän. Blev det nionde riksrådet i rätt nedstigande linje av sin ätt. Var 1611 den 30 okt. tillstädes i Nyköping vid nämnda konungs dödsbädd. Avrådde vid sin utnämning 1612 till rikskansler konung Gustaf II Adolf från hårdhet emot adeln. Fick 1614-02-05 vid riksdagen i Örebro av bemälde konung såsom manslän sju bol i Kimito socken till friherrskap, vartill 1619-02-01 lades Nynäs gård till en förbättring samt 1627-11-27 ytterligare elva bol i Kimito socken till friherrskap för hans äldste son, vid vars död följande år även denna del av socknen tillföll faderns friherreskap[2]. Avslöt 1614-07-25 heijraths-(giftermåls-) kontraktet mellan prinsessan Catharina och pfalzgreve Johan Casimir samt likaledes 1620-08-09 i Berlin giftermålskontraktet mellan konung Gustaf II Adolf och prinsessan Maria Eleonora, vilken han sjöledes hemförde till Sverige. Bar vid nämnda konungs kröning riksäpplet och kreerade vid samma tillfälle fyra teologie doktorer. Hemskickades 1626 från Preussen att besörja om änkedrottning Christinas begravning. Erbjöds 1627 av konungen furstlig värdighet, men vägrade att mottaga densamma. Blev 1634 av en del av tyska riksständerna utsedd till kurfurste av Mainz, vilket han dock s. å. 5/4 vedersakade, likasom han sedermera undanbad sig den av drottning Christina erbjudna hertigtiteln. Kom 1646-07-00 efter 10 års frånvaro och sedan han ställt sakerna i Tyskland på en förmånlig fot, åter till riket samt emottogs av ständerna med mycken vördnadsbetygelse. Bar ävenledes vid drottning Christinas kröning år 1650 riksäpplet. Förekom genom sina föreställningar hos drottningen verkställigheten av de tre ofrälse ståndens påstående om reduktion av kronogodsen, varigenom han kom i prästeståndets ogunst. Avstyrkte högligen drottningens föresats att till sin efterträdare utnämna hertig Carl Gustaf, vilken det oaktat, då han blev konung, yttrade mycket förtroende emot honom, kallande honom sin fader, sin bästa vän och

sin förnämsta rådgivare. Förebar opasslighet och var ej tillstädes vid drottning Christinas avsägelse. Har givit ett i Mainz taget bibliotek till Västerås gymnasium. Hans arbeten uppräknas i von Stiernmans Biblioth. Sviogoth., tom. 2, pag. 39.' Gift 1608-06-05 på Fiholm med **Anna Åkesdotter (Bååt)**, född 1579-12-00. Uppvaktade först i hertig Carls första gemåls hov, sedan i drottning Catharina Stenbocks. Död 1649-06-23 i Stockholm och begraven s. å. 21/10 i mannens uppbyggda grav i Jäders kyrka, dotter av **Åke Johansson** Bååt och **Christina** Trolle.
Barn:

- **Gustaf Axelsson Oxenstierna**, född 1609-03-29. Död ogift 1629 i Preussen.
- **Johan Axelsson Oxenstierna**, född och död 1610.
- **Johan Axelsson Oxenstierna**, född 1611-06-24 i Stockholm, död barnlös 1657-12-05 i Wismar. Gift 1:o 1636-06-24 i Stockholm med grevinnan **Anna Margareta Sture** Natt och Dag i hennes 1:a gifte, dotter av greve **Svante Mauritzson Sture** Natt och Dag och grevinnan **Ebba Mauritzdotter** Leijonhufvud. Gift 2:o 1648-08-13 i Wismar med grevinnan Margareta Brahe i hennes 2:a gifte, dotter av riksrådet, greve **Abraham** Brahe och friherrinnan **Elsa** Gyllenstierna.
- **Christina Axelsdotter Oxenstierna**, född 1612, död 1631-08-08 i Stettin. Gift 1628-07-22 i Stockholm med riksmarsken **Gustaf Carlsson** Horn af Björneborg i hans 1:a gifte.
- **Catharina Axelsdotter Oxenstierna**, född 1612, död före 1661-06-25. Gift 1640-03-17 i Nyköping med kammarrådet **Johan** Cruus af Edeby **nr 69** Cruus af Edeby.
- **Beata Axelsdotter Oxenstierna**, född 1613, död 1617.
- **Barbro Axelsdotter Oxenstierna**, född 1615, död 1617.
- **Åke Axelsson Oxenstierna**, född 1616, död 1617.
- **Maria Axelsdotter Oxenstierna**, född och död 1618.
- **Gabriel Axelsson Oxenstierna**, född och död 1620.
- **Jakob Axelsson Oxenstierna**, född 1621.
- **Erik Axelsson Oxenstierna**, född 1624. Riksråd och generalguvernör. Död 1656. Se tab 2.

TAB 2

Erik Axelsson Oxenstierna född 1624-02-13 på Fiholm i Jäders socken, död 1656-10-23 i Frauenburg i Preussen. Guvernör på Reval och över Estland, riksråd. **Gift 1648-09-10** på Åbo slott med grevinnan **Elsa Elisabet** Brahe i hennes 1:a gifte, dotter av riksrådet och generalen **Nils** Brahe och friherrinnan **Anna Margareta** Bielke.

Barn:

- **Anna Margareta Eriksdotter Oxenstierna**, född 1650-03-20 på Revals slott, död 1672-02-06 i Stockholm. Gift 1665-07-06 i Stockholm med riksrådet, fältmarskalken **Claes** Tott.
- **Christina Eriksdotter Oxenstierna**, född 1651-03-30, död 1711. Hovfröken. Gift 1673-03-18 på Stockholms slott med greve **Gabriel** Oxenstierna af Croneborg.
- **Axel Eriksson Oxenstierna**, född 1652-08-12, död ogift 1676-12-06 i Lund. Rektor illustris vid Uppsala universitet.
- **Lisbeta Eriksdotter Oxenstierna**, född 1653.
- **Elisabet Eriksdotter Oxenstierna**, född 1654-03-16 i Åbo, död 1721-10-02 i Stockholm. Hovfröken. Gift 1673-10-04 på Kalmar slott med riksrådet och presidenten **Gustaf Adolf** De la Gardie.
- **Carl Gustaf Eriksson Oxenstierna**, född 1655. Minister. Död 1686. Se tab 3.

TAB 3

Carl Gustaf Oxenstierna (son av Erik Oxenstierna, Tab. 2.), född 1655-07-28 i Stockholm, död 1686-03-13 i Wien. Ministre plénipotentiaire till Wien. **Gift** 1684-08-03 på Ulriksdal med grevinnan **Hedvig Ebba De la Gardie**, dotter av riksdrotset, greve **Magnus Gabriel De la Gardie** och furstinnan **Maria Eufrosyne av Pfalz-Zweibrücken**.

Barn:

- **Axel Magnus Carlsson Oxenstierna**, född 1685 i Wien, död 1686 i Wien.
- **Carl Gustaf Carlsson Oxenstierna**, född 1686-01-30 i Stockholm. död ogift 1706-04-06. Korpral (slöt grevliga ätten Oxenstierna af Södermöre.)

Källor

Gustaf Elgenstierna, Den introducerade svenska adelns ättartavlor. 1925-36.. Denna artikel innehåller information och citat hämtade från Svenskt biografiskt handlexikon